



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΕΣΠΑ

# ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΣΠΑ 2021-2027

## ΠΡΟΒΟΛΗ - ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αθήνα, Αύγουστος 2022



Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## Περιεχόμενα

<b>1.</b>	<b>Εισαγωγή</b>	<b>3</b>
<b>2.</b>	<b>Στρατηγικές κατευθύνσεις για την επικοινωνία της Πολιτικής Συνοχής</b>	<b>5</b>
<b>3.</b>	<b>Αρμοδιότητες του Κράτους Μέλους</b>	<b>8</b>
<b>4.</b>	<b>Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής</b>	<b>11</b>
<b>5.</b>	<b>Υποχρεώσεις των Δικαιούχων</b>	<b>21</b>
<b>6.</b>	<b>Χρήση του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης</b>	<b>30</b>
<b>7.</b>	<b>Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά</b>	<b>38</b>
<b>8.</b>	<b>Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία</b>	<b>72</b>

# 1. Εισαγωγή

# 1. Εισαγωγή

Στόχος του Οδηγού Επικοινωνίας είναι να περιγράψει το πλαίσιο της επικοινωνίας του ΕΣΠΑ με μια κοινή εικόνα και ταυτότητα σε όλες τις πράξεις των Ταμείων που θα πραγματοποιηθούν στη χώρα τα επόμενα χρόνια.

Τα Ταμεία που χρηματοδοτούν τις πράξεις στο πλαίσιο της νέας περιόδου 2021-2027 είναι: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (**ΕΤΠΑ**), το Ταμείο Συνοχής (**ΤΣ**), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (**ΕΚΤ+**), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (**ΤΔΜ**), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών (**ΕΤΘΑΥ**) το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (**TAME**), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (**ΤΕΑ**) και το Μέσο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων (**ΜΔΣΘ**).

Με αυτόν τον τρόπο οι πολίτες θα γνωρίσουν καλύτερα το ρόλο των εθνικών αρχών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υλοποίηση ενός πλήθους έργων και δράσεων που καθορίζουν την καθημερινότητά τους, την ποιότητα της ζωής τους αλλά και τη φυσιογνωμία της Περιφέρειας στην οποία ζουν.

Ο Οδηγός αποτελεί υποστηρικτικό εργαλείο για την εφαρμογή των υποχρεώσεων των Προγραμμάτων σχετικά με την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία και περιλαμβάνει:

- **Την κωδικοποίηση των υποχρεώσεων των Διαχειριστικών Αρχών και των Δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027**, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.
- **Τις οδηγίες για τη διαμόρφωση μιας κοινής εικόνας και ταυτότητας των Προγραμμάτων και των πράξεων του ΕΣΠΑ 2021-2027 στην Ελλάδα**, η οποία συμπληρώνει και δεν καταργεί την επικοινωνιακή στρατηγική που έχει επιλέξει να ακολουθεί κάθε Διαχειριστική Αρχή.

## 2. Στρατηγικές κατευθύνσεις για την επικοινωνία της Πολιτικής Συνοχής

## 2. Στρατηγικές κατευθύνσεις για την επικοινωνία της Πολιτικής Συνοχής

Η επικοινωνία αποτελεί βασική προτεραιότητα της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Κάθε χρόνο χρηματοδοτούνται χιλιάδες ευρωπαϊκά έργα με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Τα κράτη- μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν δεσμευτεί μέσα από τη συνεργασία τους να αναδείξουν τη θετική επίδραση και την προστιθέμενη αξία των αναπτυξιακών παρεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και να προβάλλουν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης διασφαλίζοντας τη μέγιστη διαφάνεια ως προς την διαχείριση των πόρων των Ευρωπαϊκών Ταμείων.

Προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Δικαιούχους αποτελούν:

- **Ενιαία σηματοδότηση:** χρήση μιας ενιαίας οπτικής ταυτότητας σε όλες τις εφαρμογές και ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας που συμβάλει στην αναγνωρισιμότητα των έργων και των δράσεων από τον πολίτη
- **Αξιοποίηση της αναγνωρισιμότητας του ΕΣΠΑ:** διατήρηση ίδιου ονόματος, καθώς αποτελεί πλέον ισχυρό brandname
- **Περιορισμός λογοτύπων:** με στόχο τη δημιουργία μιας εύκολα αναγνωρίσιμης εικόνας και την αποφυγή σύγχυσης στο κοινό
- **Απλοποίηση της γλώσσας που χρησιμοποιείται:** Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργειών επικοινωνίας των Προγραμμάτων θα πρέπει να γίνονται εύκολα αντιληπτές από όλους τους πολίτες. Για το σκοπό αυτό να επιδιώκεται η χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας αποφεύγοντας τους εξειδικευμένους όρους διαχείρισης
- **Φωτογραφίες – βίντεο:** αξιοποίηση της δύναμης της εικόνας
- **Αφήγημα (storytelling) - Εκπαίδευση του κοινού:** Παρουσίαση εννοιών, στόχων, έργων και δράσεων με τη μορφή αφηγημάτων, συμπεριλαμβανομένων μαρτυριών και παραδειγμάτων, τα οποία το κοινό μπορεί να κατανοήσει και να συσχετίσει με τη δική του πραγματικότητα

## 2. Στρατηγικές κατευθύνσεις για την επικοινωνία της Πολιτικής Συνοχής

### Σημαντικό:

Το κανονιστικό πλαίσιο θέτει τις **ελάχιστες απαιτήσεις** για την επικοινωνία των Προγραμμάτων και την προβολή των έργων.

Ωστόσο, η επιτυχία της επικοινωνίας, εν τέλει, εξαρτάται από την ουσιαστική δέσμευση, τον επαγγελματισμό και την εμπειρία των εμπλεκόμενων αρχών και δικαιούχων των έργων και δράσεων.

Με άλλα λόγια, η επικοινωνία δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα γραφειοκρατικό καθήκον, αλλά να αποτελεί **βασική προτεραιότητα** τόσο για τα Προγράμματα συνολικά όσο και για κάθε έργο ξεχωριστά.

### 3. Αρμοδιότητες του Κράτους Μέλους



### 3. Αρμοδιότητες του Κράτους Μέλους

#### Προβολή (Άρθρο 46, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Κάθε Κράτος Μέλος θα διασφαλίζει:

- α) Την προβολή της στήριξης σε όλες τις δραστηριότητες που αφορούν πράξεις που υλοποιούνται με πόρους των Ταμείων αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στα έργα στρατηγικής σημασίας
- β) Την ενημέρωση των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το ρόλο και τα επιτεύγματα των Ταμείων μέσω μιας ενιαίας διαδικτυακής πύλης που θα παρέχει πρόσβαση σε όλα τα Προγράμματα του Κράτους Μέλους.

#### Έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθρο 47, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Τα Κράτη Μέλη, οι Διαχειριστικές Αρχές και οι Δικαιούχοι θα χρησιμοποιούν το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το Παράρτημα, σε όλες τις δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας.

#### Υπεύθυνοι Επικοινωνίας και δίκτυα (Άρθρο 48, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Κάθε Κράτος Μέλος θα ορίζει έναν συντονιστή επικοινωνίας για τις δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας σχετικά με την στήριξη από τα Ταμεία, περιλαμβανομένων και των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (Interreg) όταν η Διαχειριστική Αρχή είναι εγκατεστημένη στο εν λόγω Κράτος Μέλος. Ο συντονιστής επικοινωνίας θα οριστεί σύμφωνα με το Άρθρο 71 (6) Καν. ΕΕ 2021/1060 και θα συντονίζει τα μέτρα επικοινωνίας και προβολής σε όλα τα Προγράμματα.

### 3. Αρμοδιότητες του Κράτους Μέλους

Ο συντονιστής επικοινωνίας θα συμπεριλαμβάνει στις δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας τους ακόλουθους οργανισμούς:

- α) τις Αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των γραφείων διασύνδεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα Κράτη Μέλη, καθώς και τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct και όλα τα σχετικά δίκτυα, εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς οργανισμούς και
- β) άλλους σχετικούς εταίρους όπως αναφέρονται στο Άρθρο 8, παράγραφος 1.

**Κάθε Διαχειριστική Αρχή** ορίζει έναν υπεύθυνο επικοινωνίας για κάθε πρόγραμμα. Ο υπεύθυνος επικοινωνίας μπορεί να είναι αρμόδιος για περισσότερα του ενός Προγράμματα.

**Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή** μεριμνά για τη λειτουργία ενός δικτύου το οποίο θα περιλαμβάνει:

- **Συντονιστές επικοινωνίας**
- **Υπεύθυνους επικοινωνίας**
- **Εκπροσώπους της Επιτροπής**

με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας.

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

(Άρθρο 49, Καν. ΕΕ 2021/1060)

**1.** Η Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει ότι μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την απόφαση για την έγκριση κάθε Προγράμματος, θα υπάρχει ο **διαδικτυακός τόπος** όπου θα είναι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τους στόχους, τις δραστηριότητες, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματα των Προγραμμάτων ευθύνης της.

**2.** Η Διαχειριστική Αρχή εξασφαλίζει τη δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο της παραγράφου 1 ή στην ενιαία διαδικτυακή πύλη που διατηρεί το κράτος μέλος (άρθρο 46, στοιχείο β, Καν. ΕΕ 2021/1060) ενός **χρονοδιαγράμματος των προγραμματισμένων προσκλήσεων** υποβολής προτάσεων το οποίο θα επικαιροποιείται **τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο** με τα ακόλουθα ενδεικτικά δεδομένα:

- α)** τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων
- β)** τον σχετικό στόχο πολιτικής ή τον σχετικό ειδικό στόχο
- γ)** το είδος των επιλέξιμων αιτούντων
- δ)** το συνολικό ποσό της στήριξης για την πρόσκληση
- ε)** την ημερομηνία έναρξης και λήξης της πρόσκλησης

**3.** Η Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει ότι **ο κατάλογος των πράξεων**, που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό της τόπο, σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και **επικαιροποιείται τουλάχιστον κάθε 4 μήνες**. Κάθε πράξη έχει ένα μοναδικό κωδικό.

**Ο κατάλογος πράξεων περιλαμβάνει τα ακόλουθα δεδομένα:**

- α)** την επωνυμία του δικαιούχου στην περίπτωση νομικών προσώπων και την επωνυμία του αναδόχου συμβαλλόμενου στις δημόσιες συμβάσεις
- β)** το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου αν είναι φυσικό πρόσωπο
- γ)** για τις πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος, τον αριθμό ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης, όπως αναφέρεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/218 της Επιτροπής
- δ)** την ονομασία της πράξης

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

- ε) τον σκοπό της πράξης και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματά της
- στ) την ημερομηνία έναρξης της πράξης
- ζ) την αναμενόμενη ή την πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης
- η) το συνολικό κόστος της πράξης
- θ) το οικείο ταμείο
- ι) τον οικείο ειδικό στόχο
- ια) το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης
- ιβ) την ένδειξη τοποθεσίας ή τον γεωεντοπισμό για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα
- ιγ) για κινητές πράξεις ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες, την τοποθεσία του δικαιούχου, στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι νομική οντότητα ή την περιφέρεια επιπέδου NUTS 2, στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο
- ιδ) τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχείο
- ιζ) Καν. ΕΕ 2021/1060.

Τα δεδομένα που αναφέρονται στα στοιχεία (β) και (γ) του πρώτου εδαφίου

*«(β) το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου αν είναι φυσικό πρόσωπο*

*(γ) για τις πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος, τον αριθμό ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης, όπως αναφέρεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/218 της Επιτροπής»*

διαγράφονται 2 έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής τους δημοσίευσης στον διαδικτυακό τόπο.

**4. Τα δεδομένα** που αναφέρονται στις **παραγράφους 2 και 3** του παρόντος άρθρου δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ή στην ενιαία διαδικτυακή πύλη που αναφέρεται στο άρθρο 46 στοιχείο (β) Καν. ΕΕ 2021/1060, σε ανοικτό αρχείο, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που επιτρέπει την ταξινόμηση, την αναζήτηση, την εξαγωγή, τη σύγκριση και την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων

**5.** Η Διαχειριστική Αρχή ενημερώνει τους δικαιούχους πριν από τη σχετική δημοσίευση ότι τα **δεδομένα θα δημοσιοποιηθούν**, σύμφωνα με το άρθρο 49, Καν. ΕΕ 2021/1060.

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

**6.** Η Διαχειριστική Αρχή εξασφαλίζει ότι το **υλικό επικοινωνίας και προβολής**, μεταξύ άλλων στο επίπεδο των δικαιούχων, διατίθεται μετά από σχετικό αίτημα σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι παρέχεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ατελώς η μη αποκλειστική και αμετάκλητη άδεια χρήσης αυτού του υλικού και όλα τα ήδη υφιστάμενα δικαιώματα που συνδέονται με αυτό, σύμφωνα με το Άρθρο 2, στο Παράρτημα ΙΧ, του Καν ΕΕ 2021/1060. Αυτό δεν συνεπάγεται σημαντικές πρόσθετες δαπάνες ή σημαντικό διαχειριστικό βάρος για τους δικαιούχους ή για τη Διαχειριστική Αρχή

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 2, στο Παράρτημα ΙΧ, η χορήγηση άδειας χρήσης των πνευματικών δικαιωμάτων που αναφέρεται στο άρθρο 49 (6) παρέχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τουλάχιστον τα ακόλουθα δικαιώματα:

- 1.** Εσωτερική χρήση, δηλ. δικαίωμα αναπαραγωγής, αντιγραφής και διαθεσιμότητας του επικοινωνιακού υλικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε θεσμικά όργανα και υπηρεσίες των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στους εργαζομένους τους
- 2.** Αναπαραγωγή του επικοινωνιακού υλικού με οποιοδήποτε μέσο και σε οποιαδήποτε μορφή, ολόκληρο ή μέρος του
- 3.** Παρουσίαση στο κοινό του επικοινωνιακού και προωθητικού υλικού χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας
- 4.** Διανομή στο κοινό του επικοινωνιακού και προωθητικού υλικού (ή αντίγραφά τους) σε οποιαδήποτε μορφή
- 5.** Αποθήκευση και αρχειοθέτηση του επικοινωνιακού και προωθητικού υλικού
- 6.** Παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων χρήσης του επικοινωνιακού και προωθητικού υλικού σε εξωτερικούς συνεργάτες

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

### ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

#### Προγραμματισμός (Άρθρο 21, Παράγραφος 4, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Όταν συντάσσεται **περιβαλλοντική μελέτη** σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου(46), δημοσιεύεται στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής

#### Παρακολούθηση (Άρθρο 38, Παράγραφος 4, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Ο **εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής παρακολούθησης** καθώς και οι **πληροφορίες και τα δεδομένα** που ανταλλάσσονται με την επιτροπή παρακολούθησης δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο αποκλείει τη δημοσίευση για λόγους ασφάλειας, δημόσιας τάξης, ποινικής έρευνας ή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

Η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται σε Προγράμματα που περιορίζονται στον ειδικό στόχο ο οποίος ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) του κανονισμού ΕΚΤ+ και στη συνδεδεμένη τεχνική βοήθεια.

Ο Ειδικός στόχος (άρθρο 4.1 ιγ του κανονισμού ΕΚΤ+) αφορά την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης με παροχή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας προς τους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, και παροχή συνοδευτικών μέτρων προς υποστήριξη της κοινωνικής ένταξής τους.

#### Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης (Άρθρο 39, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Ο **κατάλογος των μελών της επιτροπής παρακολούθησης** δημοσιεύεται στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής.

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

### Διαβίβαση Δεδομένων (Άρθρο 42, Παράγραφος 5, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή δημοσιεύει ή παρέχει σύνδεσμο προς όλα τα δεδομένα που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή είτε στην ενιαία διαδικτυακή πύλη ή στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής.

### Τελική Έκθεση Επιδόσεων (Άρθρο 43, Παράγραφος 4, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Η διαχειριστική αρχή δημοσιεύει την τελική έκθεση επιδόσεων στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής.

### Αξιολογήσεις από το Κράτος Μέλος (Άρθρο 44, Παράγραφος 7, Καν. ΕΕ 2021/1060)

Όλες οι αξιολογήσεις δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της Διαχειριστικής Αρχής.

## ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ο διαδικτυακός τόπος του Προγράμματος είναι η κύρια πηγή πληροφόρησης για τους δυνητικούς δικαιούχους, δικαιούχους, φορείς και τους πολίτες. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, ο διαδικτυακός τόπος θα πρέπει να είναι σε λειτουργία το αργότερο έξι μήνες μετά την έγκριση του Προγράμματος.

Είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι ο σχεδιασμός του διαδικτυακού τόπου επιτρέπει την εύκολη πλοήγηση και την άμεση πρόσβαση στις σημαντικές πληροφορίες. Ορισμένα κριτήρια που εξασφαλίζουν τα παραπάνω είναι:

- Σαφής οργάνωση της πληροφορίας σε ενότητες και προσαρμογή του σχεδιασμού σε οθόνες tablets, κινητών, Η/Υ και laptops (responsive design)
- Σχεδιασμός που να προβλέπει προσβασιμότητα για άτομα με μειωμένη όραση με βάση τις αρχές του W3C



## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

- Οι σελίδες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ακριβείς και εύκολα διακριτούς τίτλους και εικαστικά. Οι επισκέπτες θα πρέπει να αποκτούν μια γενική ιδέα για το τι θα βρουν σε μια σελίδα πριν ακόμα κάνουν κλικ στο αντίστοιχο link της.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, η αρχική σελίδα θα πρέπει να παρέχει εύκολη και άμεση πρόσβαση στα εξής:

- Μια ενότητα με απλούς όρους για τις βασικές πληροφορίες του Προγράμματος: στόχους και προτεραιότητες, γεωγραφικό ή θεματικό πεδίο, συνολικοί διαθέσιμοι πόροι
- Προσκλήσεις του Προγράμματος
- Προδημοσίευση προσκλήσεων
- Κατάλογο πράξεων
- Μια ενότητα με αποτελέσματα και παραδείγματα έργων
- Στοιχεία επικοινωνίας με τη Διαχειριστική Αρχή
- Έγγραφα προγραμματισμού

Επιπλέον στην αρχική σελίδα θα πρέπει να υπάρχουν

- η σημαία της ΕΕ συνοδευόμενη από τη δήλωση (συγ)χρηματοδότησης με τις τεχνικές προδιαγραφές που ακολουθούν στο Κεφάλαιο 7: Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ – Τεχνικά χαρακτηριστικά. Η σήμανση θα πρέπει να είναι άμεσα ορατή από κάθε ηλεκτρονική συσκευή χωρίς να προηγείται κύλιση της σελίδας από τον χρήστη.
- εικονίδια που να παραπέμπουν στις σελίδες των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης του Προγράμματος
- λειτουργία αναζήτησης της σελίδας και/ή εύκολο μενού πλοήγησης ('sitemap')

## 4. Αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής

### Προδημοσίευση προσκλήσεων

Για την ενίσχυση της διαφάνειας των προσκλήσεων χρηματοδότησης και για την όσο το δυνατόν έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να δημοσιεύουν ένα πρόγραμμα των επικείμενων προσκλήσεων σε ειδική ενότητα του διαδικτυακού τόπου τους, με εμφανή αναφορά στην αρχική σελίδα.

Η περιγραφή των αναμενόμενων προσκλήσεων θα πρέπει να γίνεται με απλή και κατανοητή γλώσσα.

Ο προγραμματισμός θα πρέπει να επικαιροποιείται τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο και να περιλαμβάνει τα εξής πεδία:

- γεωγραφική περιοχή που θα καλύπτει η πρόσκληση
- στόχο πολιτικής ή ειδικό στόχο
- το είδος των δυνητικών δικαιούχων
- συνολικό προϋπολογισμό της πρόσκλησης
- έναρξη και λήξη της πρόσκλησης

Επιπλέον χρήσιμες πληροφορίες μπορεί να είναι το είδος των επιλέξιμων έργων, οι επιλέξιμες δαπάνες και η διαδικασία υποβολής αίτησης.

## 4.1

### Υποστήριξη των δραστηριοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων

Οι διαχειριστικές αρχές παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες για την εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας, σε όλους τους δικαιούχους μέσω:

- συντονισμού
- καθοδήγησης
- υποστήριξης
- παρακολούθησης

Οι ανάγκες των δικαιούχων διαφοροποιούνται ανάλογα με τον προϋπολογισμό του έργου, το είδος και τη φύση του έργου, τη γεωγραφική περιοχή, τη φάση υλοποίησής του (π.χ. έναρξη, πρόοδος, ολοκλήρωση κλπ.), καθώς και το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

#### Ενδεικτικές ενέργειες υποστήριξης δικαιούχων

- Ορισμός υπεύθυνου επικοινωνίας του δικαιούχου που θα συνεργάζεται με τον υπεύθυνο επικοινωνίας της Διαχειριστικής Αρχής
- Δημιουργία δικτύου υπεύθυνων επικοινωνίας δικαιούχων του προγράμματος
- Παροχή οδηγιών ή άλλου επικοινωνιακού υλικού που παράγεται από τη Διαχειριστική Αρχή
- Εξασφάλιση απαντήσεων σε ερωτήματα ειδικά για επικοινωνιακά θέματα των δικαιούχων μέσω τρόπων που αποφασίζει η Διαχειριστική Αρχή

## **4.1**

### **Υποστήριξη των δραστηριοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων**

- Εκπαιδευτικά σεμινάρια
- Συνεργασία Διαχειριστικής Αρχής και δικαιούχου στο πλαίσιο των δράσεων επικοινωνίας, με στόχο την ευρεία διάδοση της πληροφόρησης, την αποφυγή αλληλοεπικάλυψης, τη μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας.
- Διασφάλιση συνεργασίας Διαχειριστικής Αρχής και δικαιούχου στο πλαίσιο ειδικών δράσεων επικοινωνίας για τα έργα στρατηγικής σημασίας ή τα έργα προϋπολογισμού άνω των 10.000.000 ευρώ
- Διασφάλιση συμμετοχής δικαιούχων σε προωθητικές ενέργειες που υλοποιούνται από τη Διαχειριστική Αρχή και το αντίθετο.

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

(Άρθρο 50, Καν. ΕΕ 2021/1060)

**Δικαιούχος** σύμφωνα με τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων, άρθρο 2, σημείο 9, είναι:

- α)** δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, οντότητα με ή χωρίς νομική προσωπικότητα ή φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων
- β)** στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα («ΣΔΙΤ»), ο δημόσιος φορέας που αρχίζει την πράξη ΣΔΙΤ ή ο ιδιωτικός φορέας που δικαίω του επιλέγεται για την υλοποίησή της
- γ)** στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, η επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση
- δ)** στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 (37) ή (ΕΕ) αριθ. 717/2014 (38) της Επιτροπής, το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι ο δικαιούχος για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού είναι ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση, εφόσον είναι υπεύθυνος για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση της πράξης
- ε)** στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου ή, όταν δεν υπάρχει ταμείο χαρτοφυλακίου, ο φορέας που υλοποιεί το ειδικό ταμείο ή, όταν η διαχειριστική αρχή διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο, η Διαχειριστική Αρχή.

**1.** Οι δικαιούχοι και οι φορείς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, συμπεριλαμβανομένων των πόρων που επαναχρησιμοποιούνται σύμφωνα με το Άρθρο 62, για την πράξη ως εξής:

- α)** παρέχοντας στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του δικαιούχου, εάν υπάρχει, και στους διαδικτυακούς τόπους κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση
- β)** παρέχοντας δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα έγγραφα και στο υλικό επικοινωνίας που αφορούν την υλοποίηση της πράξης και απευθύνονται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

**γ)** αναρτώντας ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες ευδιάκριτες στο κοινό, οι οποίες παρουσιάζουν το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση των πράξεων που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, όσον αφορά τα εξής:

- πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 EUR
- πράξεις που χρηματοδοτούνται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειών (ΕΤΘΑΥ) το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) ή το Μέσο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 EUR.

**δ)** για πράξεις που δεν εμπίπτουν στο στοιχείο (γ), αναρτώντας σε θέση που είναι εμφανώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή αντίστοιχη ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την πράξη και αναδεικνύοντας τη στήριξη από τα Ταμεία. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, διασφαλίζει στο μέτρο του δυνατού ότι είναι διαθέσιμες οι κατάλληλες πληροφορίες, με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, σε τοποθεσία ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας.

**ε)** για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000 EUR, οργανώνοντας μια εκδήλωση ή μια δραστηριότητα επικοινωνίας, ανάλογα με την περίπτωση, με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής σε εύθετο χρόνο.

Όταν ένας δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο, ή για τις πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου που ορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο (ιγ) του Κανονισμού ΕΚΤ+, δεν ισχύει η απαίτηση που ορίζεται στο στοιχείο (δ) του πρώτου εδαφίου.

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

Κατά παρέκκλιση από τα στοιχεία (γ) και (δ) του πρώτου εδαφίου, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης μπορεί να θέτει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη χρηματοδότηση από τα Ταμεία, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 5.

**2.** Για τα ταμεία μικρών έργων ο δικαιούχος συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 36, παράγραφος 5, του Κανονισμού Interreg.

**«Ταμείο μικρών έργων: πράξη στο πλαίσιο προγράμματος Interreg με στόχο την επιλογή και υλοποίηση έργων, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων «επαφών μεταξύ των λαών», περιορισμένου οικονομικού όγκου»**

Για τα χρηματοδοτικά μέσα, ο δικαιούχος εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1, στοιχείο (γ).

**«(γ) αναρτώντας ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες ευδιάκριτες και εμφανώς ορατές στο κοινό, οι οποίες απεικονίζουν το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση των πράξεων που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, όσον αφορά τα εξής:**

- πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 EUR**
- πράξεις που χρηματοδοτούνται το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το (ΕΤΘΑΥ) το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης ( ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) ή το Εργαλείο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 EUR»**

**3.** Αν ο δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το άρθρο 47 ή τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 50, και εφόσον δεν έχουν εφαρμοστεί διορθωτικά μέτρα, η Διαχειριστική Αρχή εφαρμόζει μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, **παρακρατώντας έως και 3% της χρηματοδότησης** για τη συγκεκριμένη πράξη.



## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

### Πράξεις στρατηγικής σημασίας

Οι πράξεις στρατηγικής σημασίας αποτελούν τις πιο αντιπροσωπευτικές πράξεις των Προγραμμάτων, εκείνες που εκφράζουν τους βασικούς στόχους κάθε Προγράμματος.

Ιδανικά, η κύρια εκδήλωση που θα αφορά την πράξη στρατηγικής σημασίας θα είναι τα εγκαίνιά της. Σε κάθε περίπτωση, η διαχειριστική αρχή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχουν ενημερωθεί εγκαίρως, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την εκδήλωση προβολής, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε αυτήν, στην οποία θα έχουν κληθεί δημοσιογράφοι, ΜΜΕ και ενδεχομένως και τελικοί χρήστες του έργου, ώστε να ενημερωθούν άμεσα για το νέο έργο.

Επιπλέον, για την προβολή έργων στρατηγικής σημασίας μπορεί να προβλεφθεί μια οργανωμένη επίσκεψη κοινού ή/και δημοσιογράφων κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

Άλλες ενέργειες επικοινωνίας για την προβολή των έργων ή και των δράσεων στρατηγικής σημασίας περιλαμβάνουν:

- Εκδηλώσεις παρουσίασης του έργου ή της δράσης
- Ειδικές (μίνι) εκστρατείες σχετικές με το έργο (ή τα έργα)
- Προωθητικές ενέργειες για εκτεταμένη κάλυψη των έργων από τα ΜΜΕ, ιδίως όταν επιτυγχάνεται ένα ορισμένο επίπεδο ωριμότητας (για παράδειγμα, συνεντεύξεις Τύπου, δελτία Τύπου, προσκλήσεις σε δημοσιογράφους να επισκεφτούν το έργο, άλλες εκδηλώσεις στα ΜΜΕ)
- Διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα έργα μέσω της ενιαίας πύλης / του ιστότοπου των προγραμμάτων (π.χ. δημιουργία ειδικής ενότητας για το έργο ή τα έργα στρατηγικής σημασίας)
- Παραγωγή διαφημιστικού υλικού (π.χ. φυλλάδια) - το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από την Επιτροπή

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

Οι ενέργειες προβολής είναι σκόπιμο να υλοποιούνται με στενή συνεργασία της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου, δεδομένου ότι με κοινές και συντονισμένες προσπάθειες επιτυγχάνεται υψηλότερη προστιθέμενη αξία από ότι με μεμονωμένες ή κατακερματισμένες δράσεις.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται συγκεντρωτικά οι ελάχιστες υποχρεωτικές ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας που πρέπει να υλοποιούνται από τους δικαιούχους.

Ο δικαιούχος μπορεί να υιοθετήσει επιπλέον όποιες άλλες συμπληρωματικές δράσεις επικοινωνίας κρίνει κατάλληλες, αρκεί να προβάλλει σωστά τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΙΔΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΡΗΜ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ				
	Αναφορά στην ιστοσελίδα και στα social media	Δήλωση σε έγγραφα και επικοινωνιακό υλικό προς κοινό και συμμετέχοντες	Μόνιμη Ανθεκτική Πινακίδα / ταμπέλα	Αφίσα Α3 ή ηλεκτρονική εικόνα	Εκδήλωση ή δράση επικοινωνίας
Πράξεις που αφορούν υλική επένδυση ή αγορά εξοπλισμού που χρηματοδοτούνται • Από τα ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής > 500.000 € • Από τα ΕΚΤ+, ΤΔΜ, ΤΑΜΕ, ΤΕΑ, ΔΣΘ, ΕΤΘΑΥ >100.000 €	✓	✓	✓  Δυνητική εξαίρεση: Για πράξεις ΤΑΜΕ, ΤΕΑ, ΔΣΘ όπου συντρέχουν λόγοι ασφάλειας και δημόσιας τάξης		

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

ΕΙΔΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΡΗΜ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ				
	Αναφορά στην ιστοσελίδα και στα social media	Δήλωση σε έγγραφα και επικοινωνιακό υλικό προς κοινό και συμμετέχοντες	Μόνιμη Ανθεκτική Πινακίδα / ταμπέλα	Αφίσα Α3 ή ηλεκτρονική εικόνα	Εκδήλωση ή δράση επικοινωνίας
Πράξεις όλων των Ταμείων που δεν εμπίπτουν στην παραπάνω κατηγορία	✓	✓		✓  Εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο δεν υπάρχει ελάχιστο μέγεθος αφίσας και μπορεί να τοποθετηθεί ηλεκτρονική εικόνα ή άλλο μέσο.	
				ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΕΞΑΙΡΕΣΗ Για πράξεις ΤΑΜΕ, ΤΕΑ, ΔΣΘ όπου συντρέχουν λόγοι ασφάλειας και δημόσιας τάξης	
				ΕΞΑΙΡΕΣΗ Δεν εφαρμόζεται σε πράξεις του ΕΚΤ+ όπου ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο ή η πράξη έχει ειδικό στόχο Άρθρου 4 (1)(ιγ) Καν ΕΚΤ+	

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

ΕΙΔΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΡΗΜ/ΚΩΝ ΜΕΣΩΝ				
	Αναφορά στην ιστοσελίδα και στα social media	Δήλωση σε έγγραφα και επικοινωνιακό υλικό προς κοινό και συμμετέχοντες	Μόνιμη Ανθεκτική Πινακίδα / ταμπέλα	Αφίσα Α3 ή ηλεκτρονική εικόνα	Εκδήλωση ή δράση επικοινωνίας
Πράξεις στρατηγικής σημασίας ή πράξεις με συνολικό κόστος >10 εκ €	✓	✓	✓ Για πράξεις υλικής επένδυσης ή αγοράς εξοπλισμού >500.000€ για ΕΤΠΑ, ΤΣ και >100.000€ για ΕΚΤ+, ΤΔΜ, ΤΑΜΕ, ΤΕΑ, ΔΣΘ, ΕΤΘΑΥ	✓ Για πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδας /ταμπέλας	✓
Αποδέκτες χρηματοδοτικών μέσων			✓ Για πράξεις υλικής επένδυσης ή αγοράς εξοπλισμού >500.000€ ΕΤΠΑ, ΤΣ και >100.000€ για ΕΚΤ+, ΤΔΜ, ΤΑΜΕ, ΤΕΑ, ΔΣΘ, ΕΤΘΑΥ		

## 5. Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

### Κρίσιμες επισημάνσεις

Επισημαίνεται και ισχύει για κάθε μορφή επικοινωνίας και σε όλα τα είδη των πράξεων και δράσεων ενταγμένων στο ΕΣΠΑ, ότι:

- Στην περίπτωση που η Διαχειριστική Αρχή ή ο δικαιούχος, αποφασίσουν να λάβουν μέτρα προβολής και επικοινωνίας για την πράξη που ενδεχομένως δεν έχουν αναφερθεί ρητά στον παρόντα Οδηγό, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διασφαλίζουν την αναφορά στην συμβολή της ΕΕ, σύμφωνα με τις οδηγίες σήμανσης για το ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εμπλεκόμενος φορέας αποφασίσει να υλοποιήσει διαφημιστικές ή ενημερωτικές δραστηριότητες σχετικές με συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις σε ότι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις των μηνυμάτων (βλ. Κεφάλαιο 7: – Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ – Τεχνικά χαρακτηριστικά).
- Σε όλες τις επικοινωνιακές δραστηριότητες θα πρέπει να τηρούνται οι υποχρεώσεις για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία (βλ. σχετικό Κεφάλαιο).
- Κατά το διάστημα αλληλοεπικάλυψης μεταξύ των προγραμματικών περιόδων, οι δικαιούχοι, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων της τεχνικής βοήθειας, τηρούν τις υποχρεώσεις επικοινωνίας που προκύπτουν από τον Κανονισμό της περιόδου από την οποία χρηματοδοτείται η πράξη που υλοποιούν.

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

Τα κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές και οι δικαιούχοι χρησιμοποιούν το έμβλημα της Ένωσης, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού, όταν υλοποιούν δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας.

### Χρήση και τεχνικά χαρακτηριστικά του εμβλήματος της Ένωσης



#### (Παράρτημα ΙΧ, Καν. ΕΕ 2021/1060)

- 1.1.** Το έμβλημα τοποθετείται σε εμφανές σημείο σε κάθε είδους επικοινωνιακό υλικό (όπως έντυπα ή ψηφιακά προϊόντα, ιστότοποι και οι εκδόσεις τους για κινητές συσκευές) που σχετίζεται με την υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο χρησιμοποιείται για το κοινό ή τους συμμετέχοντες.
- 1.2.** Η φράση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή «Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» γράφεται ολογράφως και τοποθετείται δίπλα στο έμβλημα.
- 1.3.** Η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το έμβλημα μπορεί να είναι κάποια από τις ακόλουθες: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana, Ubuntu. Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται πλάγια ή υπογραμμισμένη γραφή ή ειδικά εφέ γραμματοσειράς.
- 1.4.** Η θέση του κειμένου σε σχέση με το έμβλημα δεν πρέπει με κανένα τρόπο να παρεμποδίζει το έμβλημα της Ένωσης.

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

**1.5.** Το χρησιμοποιούμενο μέγεθος γραμματοσειράς πρέπει να είναι ανάλογο προς το μέγεθος του εμβλήματος.

**1.6.** Το χρώμα της γραμματοσειράς πρέπει να είναι ανακλαστικό κυανό (reflex blue), μαύρο ή λευκό, ανάλογα με το φόντο.

**1.7.** Το έμβλημα δεν πρέπει να τροποποιείται ή να συγχωνεύεται με άλλα γραφιστικά στοιχεία ή κείμενα. Αν απεικονίζονται και άλλοι λογότυποι εκτός από το έμβλημα, το έμβλημα έχει τουλάχιστον το ίδιο μέγεθος, μετρούμενο σε ύψος ή πλάτος, με τον μεγαλύτερο των άλλων λογότυπων. Εκτός από το έμβλημα, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπος για να τονιστεί η στήριξη από την Ένωση.

**1.8.** Όταν στην ίδια τοποθεσία πραγματοποιούνται πολλές πράξεις, οι οποίες υποστηρίζονται από τα ίδια ή διαφορετικά χρηματοδοτικά μέσα, ή όταν παρέχεται περαιτέρω χρηματοδότηση για την ίδια πράξη σε μεταγενέστερη ημερομηνία, τοποθετείται τουλάχιστον μία πινακίδα ή επιγραφή.

### **1.9. Γραφιστικά πρότυπα για το έμβλημα και τον ορισμό των τυποποιημένων χρωμάτων:**

#### **A) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ**

Με φόντο τον γαλανό ουρανό σχηματίζεται ένας κύκλος από δώδεκα χρυσά αστέρια που συμβολίζουν την ένωση των λαών της Ευρώπης. Τα αστέρια είναι πάντα δώδεκα, αριθμός που αποτελεί το σύμβολο της τελειότητας και της ενότητας.

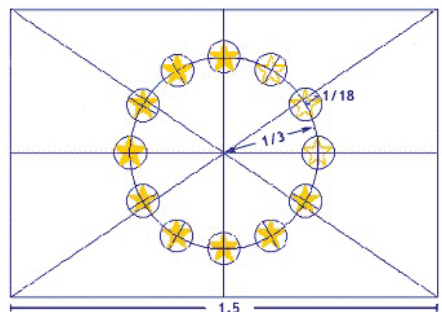
#### **B) ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΥΡΕΟΥ**

Σε γαλάζιο φόντο, ένας κύκλος από δώδεκα χρυσά πεντάκτινα αστέρια με μη εφαπτόμενες κορυφές.



## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

### Γ) ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ



Το έμβλημα έχει τη μορφή κυανής ορθογώνιας σημαίας με βάση μιάμιση φορά μεγαλύτερη από το ύψος της. Δώδεκα χρυσά αστέρια, διατεταγμένα σε ίσες αποστάσεις μεταξύ τους, σχηματίζουν ένα νοητό κύκλο, το κέντρο του οποίου συμπίπτει με το σημείο τομής των διαγωνίων του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου είναι ίση προς το ένα τρίτο του ύψους του ορθογωνίου.

Κάθε αστέρι έχει πέντε κορυφές, οι οποίες διατάσσονται στην περιφέρεια ενός νοητού κύκλου, του οποίου η ακτίνα είναι ίση προς το ένα δέκατο όγδοο του ύψους του ορθογωνίου. Όλα τα αστέρια έχουν κατακόρυφη διάταξη, δηλαδή με μία κορυφή προς τα πάνω και δύο κορυφές στηριζόμενες σε νοητή γραμμή κάθετη προς τον ιστό της σημαίας. Ο κύκλος είναι διατεταγμένος έτσι ώστε τα αστέρια να καταλαμβάνουν τη θέση των ακέραιων ωρών στην όψη ρολογιού.

Ο αριθμός των αστέρων δεν μεταβάλλεται.

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

### Δ) ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

#### ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ PANTONE

PANTONE  
REFLEX BLUE

PANTONE  
YELLOW

Το έμβλημα έχει τα εξής χρώματα:

PANTONE REFLEX BLUE για την επιφάνεια του ορθογώνιου παραλληλογράμμου· PANTONE YELLOW για τα αστέρια

#### ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΤΕΤΡΑΧΡΩΜΙΑ

C 100 M 80 Y 0 K 0

C 0 M 0 Y 100 K 0

Αν χρησιμοποιείται η μέθοδος της εκτύπωσης σε τετραχρωμία, αναπαράγονται τα δύο τυποποιημένα χρώματα με τη χρήση των τεσσάρων χρωμάτων της συγκεκριμένης μεθόδου.

Το ΠΑΝΤΟΝΙΚΟ ΚΙΤΡΙΝΟ (PANTONE YELLOW) επιτυγχάνεται με τη χρήση 100% «κίτρινου διεργασίας» (Process Yellow).

Το ΠΑΝΤΟΝΙΚΟ ΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΟ ΚΥΑΝΟ (PANTONE REFLEX BLUE) επιτυγχάνεται με την ανάμειξη 100 % «κυανού διεργασίας» (Process Cyan) και 80% «ερυθρού διεργασίας» (Process Magenta).

#### ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

R 0 G 51 B 153

R 255 G 204 B 0

Το ΠΑΝΤΟΝΙΚΟ ΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΟ ΚΥΑΝΟ (PANTONE REFLEX BLUE) αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου **R 0 G 51 B 153** (hex: 003399) και το ΠΑΝΤΟΝΙΚΟ ΚΙΤΡΙΝΟ (PANTONE YELLOW) αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου **R 255 G 204 B 0** (hex: ffcc00).

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

### ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΜΟΝΟΧΡΩΜΙΑ



Εάν χρησιμοποιείται μαύρο χρώμα, πρέπει να πλαισιώνεται το ορθογώνιο με μαύρη διαχωριστική γραμμή και να τοποθετούνται τα αστέρια μέσα στο πλαίσιο αυτό με μαύρο πάνω σε λευκό φόντο.

Σε περίπτωση χρήσης του κυανού (Reflex Blue), χρησιμοποιείται σε αναλογία 100%, τα δε αστέρια αναπαράγονται σε αρνητικό λευκό.

### ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΓΧΡΩΜΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ



Αν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα παρά έγχρωμο υπόβαθρο, πρέπει να τοποθετείται γύρω από το ορθογώνιο λευκό περιθώριο με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του ορθογωνίου.

Κατεβάστε το έμβλημα και τη δήλωση συγχρηματοδότησης της ΕΕ από τον σύνδεσμο:  
[https://ec.europa.eu/regional\\_policy/en/information/logos\\_downloadcenter/](https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/)

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

### ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΜΒΛΗΜΑΤΟΣ

(Πηγή: Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΜΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 - Επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές για τους αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2021)

[https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules\\_el.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_el.pdf)

**Προσοχή: Οι προδιαγραφές χρήσης του σήματος που ορίζονται στον Κανονισμό 1060/2021 είναι δεσμευτικές και υπερισχύουν κάθε άλλης οδηγίας.**

**Τι σημαίνει η φράση «εμφανής προβολή» του εμβλήματος της ΕΕ;**

Οι αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε το έμβλημα της ΕΕ να είναι ευδιάκριτο.

Πρέπει να δίνεται προσοχή στο μέγεθος, στη θέση, τα χρώματα και στην ευκρίνεια του εμβλήματος

Επίσης, οι αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι διασφαλίζουν την προβολή του εμβλήματος της ΕΕ και της συνοδευτικής δήλωσης χρηματοδότησης και να εξηγήσουν τον τρόπο με το οποίο το επιτυγχάνουν σε όλα τα στάδια ενός Προγράμματος, ενός έργου ή μιας σύμπραξης.

## 6. Χρήση του εμβλήματος της ΕΕ

### Απόσταση μεταξύ του εμβλήματος και της συνοδευτικής δήλωσης

Η θέση του κειμένου σε σχέση με το έμβλημα της Ένωσης δεν πρέπει να επηρεάζει την ευκρίνεια του εμβλήματος με κανέναν τρόπο. Η συνοδευτική δήλωση είναι είτε «Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» για έργα που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από πόρους της ΕΕ. Η θέση της συνοδευτικής δήλωσης και η απόστασή της σε σχέση με το έμβλημα της ΕΕ περιγράφεται ως εξής:



### Προστατευόμενη περιοχή εμβλήματος

Στην προστατευόμενη περιοχή δεν πρέπει να τοποθετούνται άλλα κείμενα, λογότυποι, εικόνες ή οποιοδήποτε άλλο οπτικό στοιχείο που θα μπορούσε να επηρεάσει την αναγνωσιμότητα.



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ

### . Τεχνικά χαρακτηριστικά

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Το λογότυπο του ΕΣΠΑ 2021-2027:

- εφαρμόζεται σε όλες τις μορφές επικοινωνίας όλων των φορέων που συμμετέχουν σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα
- εφαρμόζεται από την ΕΑΣ, τις ΔΑ και τους δικαιούχους σε όλα τα μέτρα ενημέρωσης που απευθύνονται στους αιτούντες και τους δικαιούχους καθώς και στα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που απευθύνονται στο ευρύ κοινό
- συνοδεύεται από τον όρο Partnership Agreement όταν χρησιμοποιείται σε αγγλικά κείμενα



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Γενικά

Ο Κανονισμός ορίζει ότι σε όλα τα μέτρα ενημέρωσης υπάρχει το έμβλημα της ΕΕ συνοδευόμενο από τη δήλωση **"Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης"**. Για λόγους ομοιομορφίας στη σήμανση και εύκολης αναγνώρισης των έργων και δράσεων του ΕΣΠΑ προτείνεται το λογότυπο του ΕΣΠΑ να συνοδεύει τα δυο αυτά στοιχεία, διαμορφώνοντας την σηματοδότηση του ΕΣΠΑ για την περίοδο 2021-2027.

Επισημαίνουμε ότι ο περιορισμός της χρήσης άλλων λογοτύπων συνιστάται από την ΕΕ. Ειδικά για τις πινακίδες και τις αναμνηστικές πλάκες, πέραν του εμβλήματος της ΕΕ και του σήματος του ΕΣΠΑ συνιστάται να εμφανίζονται το πολύ έως 2 επιπλέον λογότυπα. Οι διαχειριστικές αρχές ή τα Προγράμματα δεν χρειάζονται λογότυπο. Κάθε άλλο λογότυπο που ενδέχεται να εμφανίζεται, δεν πρέπει να ξεπερνά σε μέγεθος (ύψος ή πλάτος) το έμβλημα της ΕΕ.



Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Co-funded by  
the European Union





## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Λογότυπο του ΕΣΠΑ - Γραφιστικό πρότυπο

Εφαρμογή στα έντυπα  
Τετραχρωμία



Μονοχρωμία



Στην περίπτωση έγχρωμων εκτυπώσεων χρησιμοποιούνται τα εξής Pantone και Process χρώματα:

ΕΣΠΑ



Pantone Reflex Blue  
C 100 M 80 Y 20 K 0  
R 20 G 78 B 140  
#144E8C



Pantone 311C  
C 70 M 0 Y 10 K 0  
R 0 G 191 B 233  
# 00BFDF

2021-2027



Pantone 311C  
C 70 M 0 Y 10 K 0  
R 0 G 191 B 233  
# 00BFDF



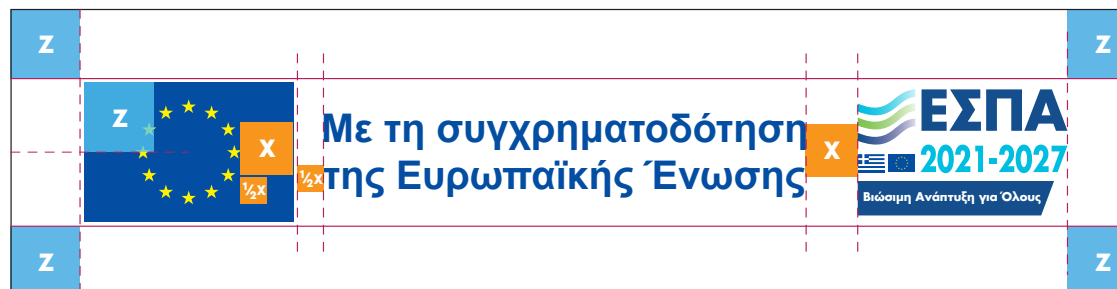
Pantone 7488C  
C 55 M 0 Y 90 K 0  
R 126 G 195 B 82  
# 7EC352



Pantone Reflex Blue  
C 100 M 80 Y 20 K 0  
R 20 G 78 B 140  
#144E8C

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Παραδείγματα χρήσης οπτικής ταυτότητας του ΕΣΠΑ

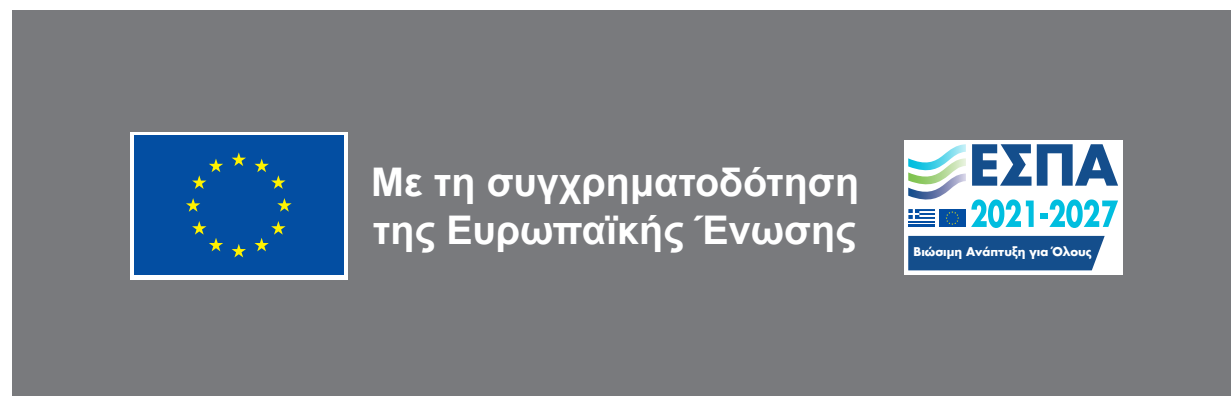


Στην περίπτωση έγχρωμου φόντου η σηματοδότηση να εφαρμόζεται πλαισιωμένη από λευκό περιθώριο ώστε να εξασφαλίζεται το ενιαίο, διακριτό και εύκολα αναγνωρίσιμο στοιχείο της:



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

Στην περίπτωση ενιαίου έγχρωμου φόντου το έμβλημα της ΕΕ έχει λευκό περίγραμμα, με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του εμβλήματος, η δήλωση συγχρηματοδότησης αναγράφεται με λευκό, μπλέ ή μαύρο ανάλογα με το φόντο και το σήμα του ΕΣΠΑ αποδίδεται σε λευκό φόντο. Το λευκό περιθώριο γύρω από το σήμα του ΕΣΠΑ να είναι ίσο σε κάθε πλευρά, αντίστοιχα με το 1/25 του ύψους του.



### Μονοχρωμία

Αναπαραγωγή της οπτικής ταυτότητας μόνο με μαύρο και λευκό χρώμα:



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Τυπογραφία

Η φράση της «**Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης**» γράφεται με χρήση της γραμματοσειράς Arial (bold) η οποία είναι διαθέσιμη σε όλα τα λειτουργικά συστήματα.

#### Arial Bold: Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άλλες γραμματοσειρές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι οι εξής:

Calibri	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Garamond	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Tahoma	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Trebuchet	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ubuntu	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Verdana	Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Δεν επιτρέπονται πλάγιες ή υπογραμμισμένες παραλλαγές ούτε η χρήση ειδικών εφέ για τους χαρακτήρες.
- Η θέση του κειμένου σε σχέση με το έμβλημα της Ένωσης πρέπει να μην παρεμποδίζει το έμβλημα της Ένωσης κατά κανένα τρόπο.
- Το χρώμα των χαρακτήρων είναι μπλε (Reflex Blue), μαύρο ή λευκό, ανάλογα με το φόντο.



Η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται στον **Λογότυπο ΕΣΠΑ 2021-2027** είναι η **KpLinea**

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Διάταξη

Όταν χρησιμοποιείται η σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 πρέπει να κατέχει **περίοπτη θέση** που θα εξασφαλίζει την εύκολη αναγνωρισιμότητά της.

Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται και άλλα λογότυπα, δεν πρέπει να ξεπερνούν σε μέγεθος μετρούμενα σε ύψος ή πλάτος την σηματοδότηση.



- Το λογότυπο του ΕΣΠΑ και η σηματοδότηση 2021-2027 είναι αναρτημένα εδώ:  
[https://www.espa.gr/el/Pages/Simatodotisi\\_21-27.aspx](https://www.espa.gr/el/Pages/Simatodotisi_21-27.aspx)

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

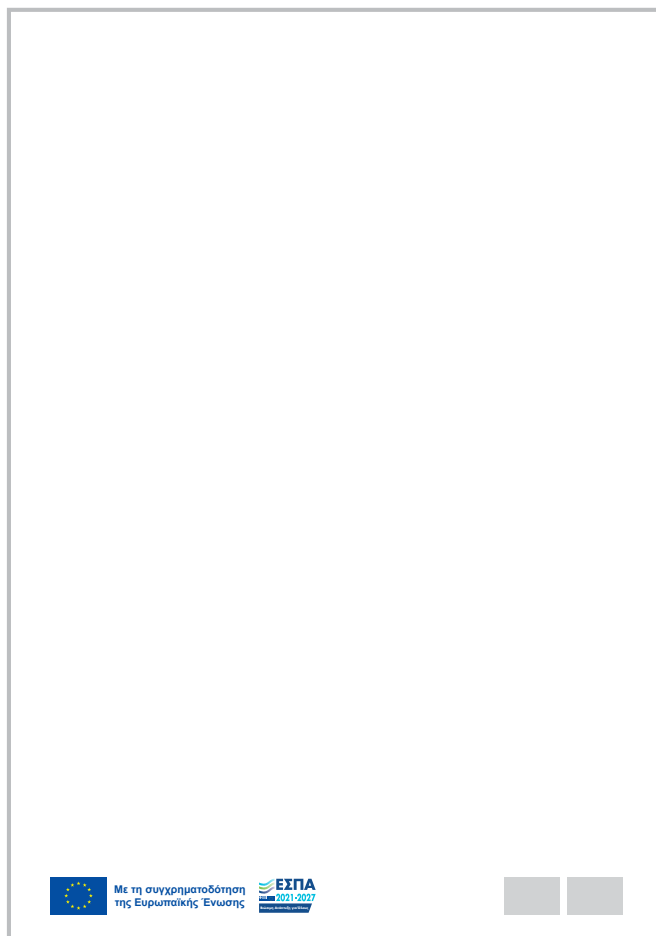
### Έντυπα

Παρακάτω παρουσιάζονται σαν παραδείγματα μερικές πιθανές τοποθετήσεις της οπτικής ταυτότητας, που εξαρτώνται, βέβαια, από τις διαστάσεις του κάθε εντύπου (πρόσκληση, φάκελος, αφίσα, poster κ.λπ.).



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Υπόδειγμα εντύπου A4



Η σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 να καλύπτει τουλάχιστον το 40% πλάτους του εντύπου A4

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Διαδίκτυο

Προκειμένου να επιτευχθεί η ομοιομορφία και η ενιαία εικόνα, που απαιτεί ο Κανονισμός της νέας Προγραμματικής Περιόδου, θα πρέπει όλοι οι **διαδικτυακοί τόποι των Προγραμμάτων** να ακολουθήσουν ένα ενιαίο πρότυπο (template) όσον αφορά την εμφάνισή τους αλλά και τη δομή της παρουσίασης των πληροφοριών που θα περιέχονται σε αυτούς.

Στους διαδικτυακούς τόπους των Προγραμμάτων, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η δήλωση συγχρηματοδότησης πρέπει να είναι ορατά αμέσως κατά την είσοδο στον διαδικτυακό τόπο (αρχική σελίδα), καθώς και μέσα στο οπτικό πεδίο μιας ψηφιακής συσκευής που τον απεικονίζει, χωρίς να απαιτείται ο χρήστης να κυλίσει τη σελίδα προς τα κάτω.

Για τον λόγο αυτό προτείνονται τα παρακάτω:

- Η επικεφαλίδα (header) του διαδικτυακού τόπου κάθε Διαχειριστικής Αρχής να περιέχει τον τίτλο του Προγράμματος και την σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 ώστε να είναι ορατή αμέσως κατά την είσοδο του χρήστη στην αρχική σελίδα, ως εξής:

Πρόγραμμα  
Ανθρώπινο Δυναμικό  
και Κοινωνική Συνοχή



Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



- Το μενού των θεματικών ενότητων να είναι απλοποιημένο και να παρουσιάζει τις βασικές ενότητες που αφορούν το κοινό, δηλ. Προσκλήσεις, Έργα, Ειδήσεις, Διαχείριση (Πρόγραμμα/Διαχειριστικές Πληροφορίες).
- Στην ενότητα «Διαχείριση» περιέχονται όλες οι πληροφορίες που κρίνονται απαραίτητες π.χ. Πρόγραμμα, Στόχοι του προγράμματος, Διαχειριστικές Πληροφορίες, Δικαιούχοι, Επικοινωνία & Προβολή, πληροφορίες για την Διαχειριστική Αρχή κλπ., δομημένες κατάλληλα σε θεματικές υποενότητες.
- Η δομή της αρχικής σελίδας του διαδικτυακού τόπου κάθε Προγράμματος θα πρέπει να είναι διαρθρωμένη σε θεματικές ζώνες, όπου η κάθε μία είναι αφιερωμένη σε μία βασική ενότητα. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η λειτουργική προσαρμογή της σελίδας σε κάθε ηλεκτρονική συσκευή (responsive design) όπως smart phones, tablets κλπ. που ευνοείται η κύλιση προς τα κάτω (scrolling), ώστε να διατηρείται η συνολική του εικόνα.



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

Στην υλοποίηση αυτής της κατεύθυνσης που παρουσιάζεται παρακάτω, οι θεματικές ζώνες είναι κατά σειρά οι εξής:

- Το header της σελίδας όπως περιγράφηκε πριν
- Περιοχή με εναλλαγή εικόνων ή infographics (slideshow) για την παρουσίαση σημαντικών θεμάτων, όπως οι ευρωπαϊκές στρατηγικές, επιτεύγματα και στόχοι του Προγράμματος, καμπάνιες επικοινωνίας κλπ.
- Περιοχή παρουσίασης των Προσκλήσεων του Προγράμματος
- Περιοχή παρουσίασης των σχετικών ειδήσεων, ανακοινώσεων, σύνδεση με social media κλπ.
- Περιοχή παρουσίασης επιτευγμάτων του Προγράμματος
- Περιοχή για την εμφάνιση με μορφή infographics επιλεγμένων δεικτών του Προγράμματος
- Στο κάτω μέρος της αρχικής σελίδας (footer) παρουσιάζονται οι σχετικές με το Πρόγραμμα πληροφορίες (ταυτότητα, στοιχεία επικοινωνίας, social media) καθώς και συνδέσεις για τις βοηθητικές σελίδες (όροι χρήσης, προσωπικά δεδομένα, δένδρο διαδικτυακού τόπου, ευρετήρια κ.ά.)
- Το τελικό τμήμα του footer περιλαμβάνει συγκεντρωμένες τις συνδέσεις για τα διάφορα φιλικά sites (διαδικτυακή πύλη του ΕΣΠΑ, Υπουργεία, Περιφέρειες, άλλες Υπηρεσίες, ευρωπαϊκοί θεσμοί, Διαύγεια κλπ.)

### Διαδικτυακοί Τόποι Δικαιούχων

Οι δικαιούχοι των προγραμμάτων οφείλουν να παρέχουν στον επίσημο διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον διαδικτυακό τόπο τους προβάλλεται επίσης το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με τη δήλωση **«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»** και το λογότυπο του ΕΣΠΑ.

## Οδηγίες για τη σχεδίαση των ιστοσελίδων

### 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Social Media

Ο **τρόπος παρουσίασης των Προγραμμάτων** στα social media θα πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να γίνεται σαφές ότι πρόκειται για επίσημες σελίδες των Διαχειριστικών Αρχών των προγραμμάτων, απ' όπου οι χρήστες μπορούν να ενημερώνονται έγκυρα και δωρεάν.

Ο **τίτλος της σελίδας των Προγραμμάτων** είναι επιθυμητό να είναι απλός, κατά το δυνατόν σύντομος και να περιλαμβάνει αναφορά στο ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα, περιφερειακό ή τομεακό, π.χ.:  
ΕΣΠΑ – Δυτική Ελλάδα  
ΕΣΠΑ – Κρήτη  
ΕΣΠΑ – Ανταγωνιστικότητα, Κ.ο.κ

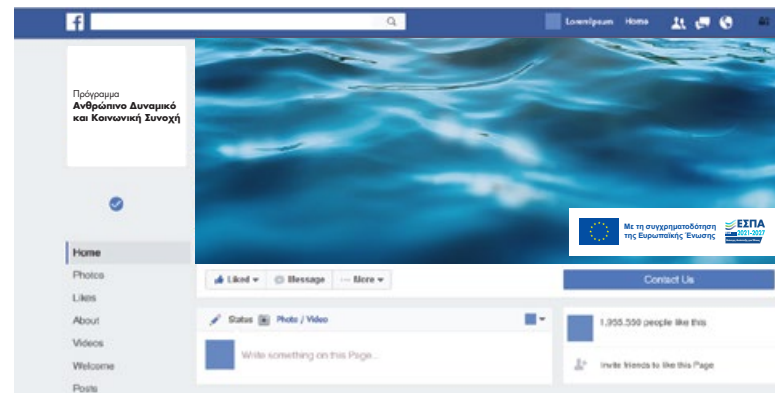
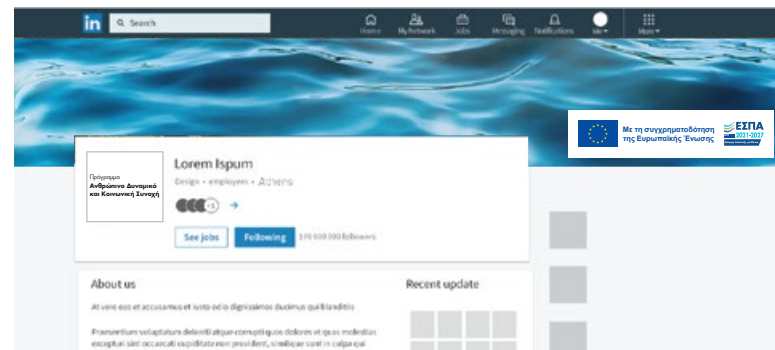
Επίσης είναι σκόπιμο να χρησιμοποιούνται τα **hashtags #ΕΣΠΑ** στις αναρτήσεις στα social media (τόσο των Διαχειριστικών Αρχών όσο και των δικαιούχων) καθώς και τα **#ΕργοΕΣΠΑ #EUinmyRegion** όταν η ανάρτηση αφορά την προβολή έργου του ΕΣΠΑ.

Για το **facebook** μπορείτε να προσθέσετε με **tag** τη σελίδα του **ΕΣΠΑ @espaofficial.gr** στις αναρτήσεις σας, γεγονός που επιτρέπει την άμεση ενημέρωση και παράλληλα δίνει δυνατότητα για κοινοποίηση τους στη σελίδα του ΕΣΠΑ που διαχειρίζεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού.

Για το **Instagram** μπορείτε να προσθέσετε με **tag** τη σελίδα του **ΕΣΠΑ @espagrofficial**

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Παραδείγματα

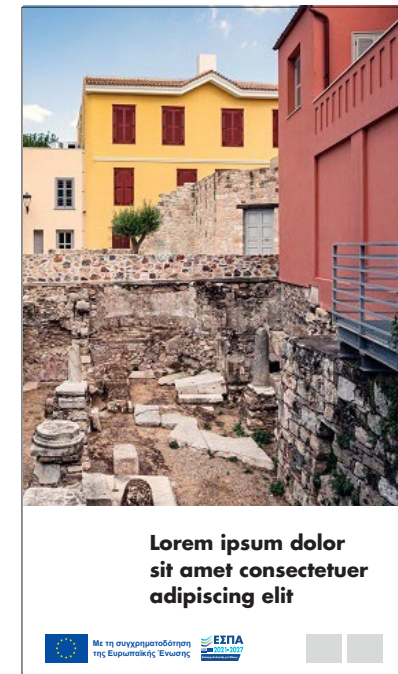
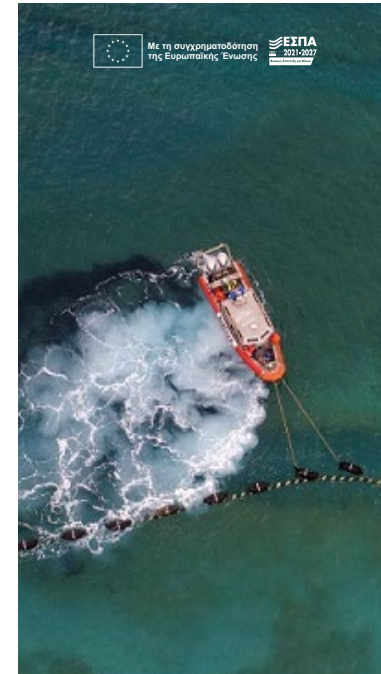


## Social media posts

### 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



1:1 format  
(Instagram ή facebook post)



1080 x 1920 format (Instagram ή facebook story)

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Ραδιοφωνικά μηνύματα

Τα ραδιοφωνικά μηνύματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν την εκφώνηση της φράσης:  
**«ΕΣΠΑ - Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»**

### Τηλεοπτικά σποτ και Video

Κάθε μήνυμα σε τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει την σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 (rackshot) και την εκφώνηση της φράσης:  
**«ΕΣΠΑ - Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»**



Η απεικόνιση της οπτικής ταυτότητας να είναι σύμφωνη με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίστηκαν παραπάνω.

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Πρωθητικά υλικά

Όλα τα πρωθητικά υλικά που προορίζονται για δικαιούχους, δυνητικούς δικαιούχους και το ευρύ κοινό περιλαμβάνουν την σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίστηκαν παραπάνω.

Για μικρά διαφημιστικά αντικείμενα (π.χ. στυλό) απαραίτητο είναι να εμφανίζεται το έμβλημα της ΕΕ και η δήλωση συγχρηματοδότησης. Συνιστάται η οριζόντια έκδοση της δήλωσης.

Α όψη



Β όψη



Α όψη



Β όψη



Α όψη



Β όψη



Α όψη



Β όψη



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Πινακίδες

Οι μόνιμες πινακίδες και οι αναμνηστικές πλακέτες αφορούν πράξεις εξοπλισμού ή φυσικών επενδύσεων και συγκεκριμένα:

- πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 EUR
- πράξεις που χρηματοδοτούνται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών (ΕΤΘΑΥ) το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης (ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) ή το Εργαλείο Διαχείρισης Συνόρων και Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 EUR.

Τοποθετούνται σε άμεσα και εύκολα ορατό σημείο του έργου κατά την εκκίνησή του και οι Διαχειριστικές Αρχές βοηθούν τους Δικαιούχους τους στην επιλογή του κατάλληλου μεγέθους και υλικού ή συνδυασμού υλικών, που θα εξασφαλίζει τη διάρκεια και διατήρησή τους.



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Πινακίδες

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε μια πινακίδα είναι:

- 1. Μια φωτογραφία του έργου (προαιρετικό)
  - 2. Τίτλος του έργου (έως 60 χαρακτήρες)
  - 3. Σύντομη περιγραφή (από 200 έως 400 χαρακτήρες)
  - 4. Διάρκεια του έργου
  - 5. Συνολικός προϋπολογισμός του έργου
  - 6. Η σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 να καλύπτει το 20% της πινακίδας
  - 7. Λογότυπο ή σήμα του Φορέα υλοποίησης (προαιρετικό, τηρώντας την απόσταση και το μέγεθος σε σχέση με την σηματοδότηση)
- Επισημαίνεται ότι πέραν του Ευρωπαϊκού εμβλήματος και του λογοτύπου του ΕΣΠΑ 2021-2027, είναι δυνατή η προσθήκη το πολύ έως και δύο άλλων εμβλημάτων ή λογοτύπων (π.χ. λογότυπο δικαιούχου)

Πινακίδα με φωτογραφία



Πινακίδα χωρίς φωτογραφία



# 7.

## Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Ορθή χρήση / Μη Ορθή χρήση πινακίδων

#### Ορθή χρήση



#### Μη Ορθή χρήση



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Εφαρμογή σε πινακίδες



### Σημαντικό:

Σε περίπτωση τμηματοποιημένων έργων μεταξύ δυο χρηματοδοτικών περιόδων (phasing) υπενθυμίζουμε ότι θα πρέπει να τηρείται ο κανονισμός κάθε περιόδου. Επίσης, θα πρέπει να επιδιώκεται η προβολή των απαραίτητων πληροφοριών που προβλέπει ο εκάστοτε Κανονισμός σε μια πινακίδα.

Όταν στην ίδια τοποθεσία πραγματοποιούνται πολλές πράξεις, οι οποίες υποστηρίζονται από τα ίδια ή διαφορετικά χρηματοδοτικά μέσα, ή όταν παρέχεται περαιτέρω χρηματοδότηση για την ίδια πράξη σε μεταγενέστερη ημερομηνία, τοποθετείται τουλάχιστον μία πινακίδα ή επιγραφή. Γενικώς να αποφεύγεται η ανάρτηση περισσότερων πινακίδων για ένα έργο.

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Εφαρμογή σε πινακίδες:

Στις περιπτώσεις που δεν διατίθεται συγκεκριμένη φωτογραφία του έργου δύναται να αξιοποιηθούν οι παρακάτω προτάσεις φωτογραφιών ανάλογα με το στόχο πολιτικής στον οποίο ανήκει το έργο.



# 7.

## Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

**LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET**  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης 



Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

**LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET**  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης 

# 7.

## Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

**LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET**  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

**LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET**  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



# 7.

## Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



### Κοινωνική και συμπεριληπτική Ευρώπη



Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά



Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Διάρκεια  
05/2022 - 07/2025

Συνολικός  
προϋπολογισμός  
650.000 €

LOREM IPSUM DOLOR  
SIT AMET  
Consectetuer adipiscing  
elit, sed diam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit,  
sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore  
magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim  
veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit  
lobortis nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis  
autem vel eum iriure dolor in hendrerit.

 Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης





## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Αφίσες

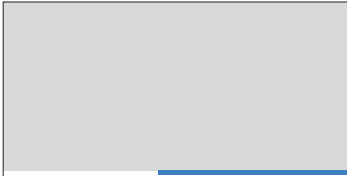




Τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε μια αφίσα είναι:

- 1. Μια φωτογραφία του έργου (προαιρετικό)
- 2. Τίτλος του έργου (έως 60 χαρακτήρες)
- 3. Σύνοψη περιγραφή (από 200 έως 400 χαρακτήρες)
- 4. Διάρκεια του έργου
- 5. Συνολικός προϋπολογισμός του έργου
- 6. Η σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 να καλύπτει το 20% της αφίσας
- 7. Λογότυπο ή σήμα του Φορέα υλοποίησης (προαιρετικό, τηρώντας την απόσταση και το μέγεθος σε σχέση με την σηματοδότηση)  
Επισημαίνεται ότι πέραν του Ευρωπαϊκού εμβλήματος και του λογοτύπου του ΕΣΠΑ 2021-2027, είναι δυνατή η προσθήκη το πολύ έως και δύο άλλων εμβλημάτων ή λογοτύπων (π.χ. λογότυπο δικαιούχου)
- 8. URL παρουσίασης έργου

Αφίσα με φωτογραφία

		1
8		2
4	Διάρκεια 05/2022 - 07/2025	
5	Συνολικός προϋπολογισμός 650.000 €	
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ Αποκατάσταση και ανάδειξη		3
Καθαρισμός όλων των εσωτερικών επιφανειών των λειτουργικών, εργασίες συντήρησης με ειδικά κονιάματα αποκατάστασης, τοποθέτηση νέων ξύλινων παραθύρων. Εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών που βρίσκονται ενσωματωμένες μέσα στον ναό και στην συντήρηση των ανασκαφικών επιρμάτων του ναού.		
6	   	7

Αφίσα χωρίς φωτογραφία

	
8	
4	Διάρκεια 05/2022 - 07/2025
5	Συνολικός προϋπολογισμός 650.000 €
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ Αποκατάσταση και ανάδειξη	
Καθαρισμός όλων των εσωτερικών επιφανειών των λειτουργικών, εργασίες συντήρησης με ειδικά κονιάματα αποκατάστασης, τοποθέτηση νέων ξύλινων παραθύρων. Εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών που βρίσκονται ενσωματωμένες μέσα στον ναό και στην συντήρηση των ανασκαφικών επιρμάτων του ναού.	
6	   

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Ορθή χρήση / Μη Ορθή χρήση αφισών

#### Ορθή χρήση



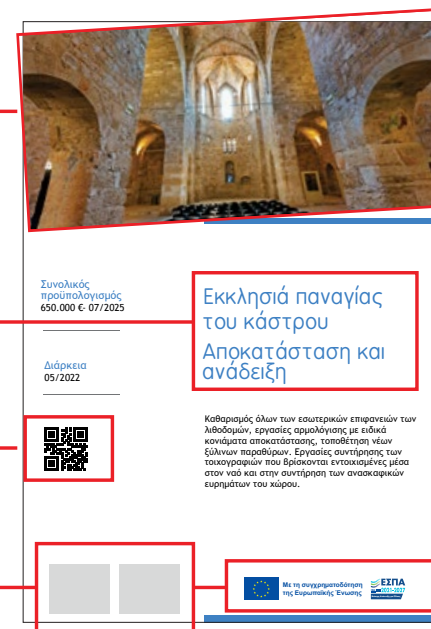
#### Μη Ορθή χρήση

Περιστροφή  
στοιχείων

Αλλαγή  
γραμματοσειράς

Αλλαγή  
θέσης

Αλλαγή  
σειράς ή  
διάστασης



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Εφαρμογή σε αφίσες



Η επιλογή των θεμάτων των φωτογραφιών θα πρέπει να έχει σχέση με το έργο, τη μακέτα του έργου, την τοποθέτησή του στο χάρτη, την περιοχή, τον στόχο πολιτικής στον οποίο εμπίπτει ή άλλη εικαστική αποτύπωση της παρέμβασης.

**Άδεια χρήσης φωτογραφιών (copyright).**

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών συνιστάται θερμά η προσεκτική ανάγνωση των αδειών χρήσης και η τήρηση των όρων τους. Η σημείωση του copyright όπου απαιτείται θα πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή:  
Φωτογραφία (ή/) Εικονογράφηση [όνομα του δημιουργού](ή/)[όνομα της τράπεζας εικόνων]©, [έτος]

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Πλάκες

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε πλάκες είναι:

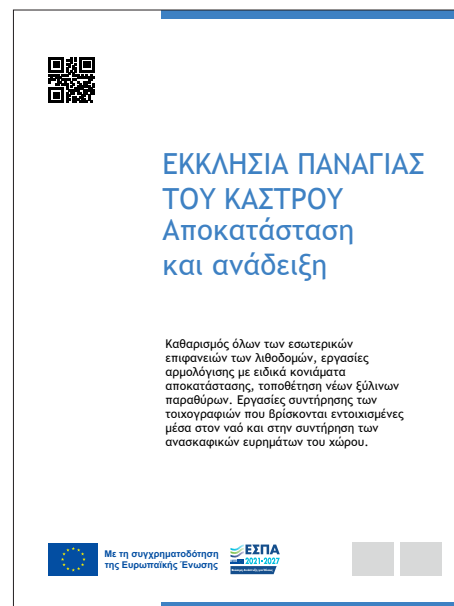
- 1. Τίτλος του έργου (έως 60 χαρακτήρες)
- 2. Σύντομη περιγραφή (από 200 έως 400 χαρακτήρες)
- 3. Η σηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 να καλύπτει το 20% της πλάκας
- 4. Λογότυπο ή σήμα του Φορέα υλοποίησης (προαιρετικό, τηρώντας την απόσταση και το μέγεθος σε σχέση με την σηματοδότηση)  
Επισημαίνεται ότι πέραν του Ευρωπαϊκού εμβλήματος και του λογοτύπου του ΕΣΠΑ 2021-2027, είναι δυνατή η προσθήκη το πολύ έως και δύο άλλων εμβλημάτων ή λογοτύπων (π.χ. λογότυπο δικαιούχου)
- 5. URL παρουσίασης έργου



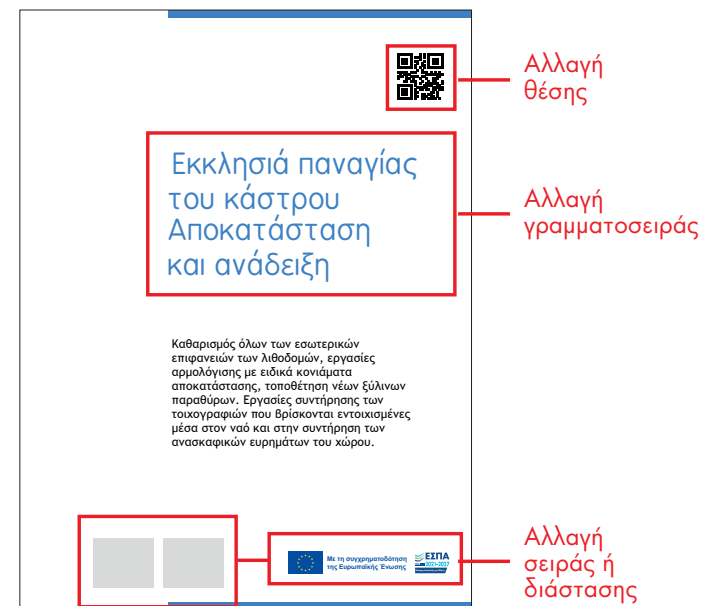
## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Ορθή χρήση / Μη Ορθή χρήση πλακών

#### Ορθή χρήση



#### Μη Ορθή χρήση



## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### Εφαρμογή σε πλάκες



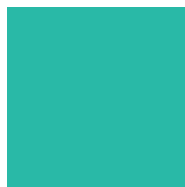
Οι αφίσες, οι πινακίδες και οι πλάκες περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το έργο, τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, το έμβλημα της ΕΕ, τη δήλωση συγχρηματοδότησης και το σήμα του ΕΣΠΑ. Θα πρέπει να τοποθετούνται σε σημεία εύκολα ορατά από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

## 7. Λογότυπο και σηματοδότηση του ΕΣΠΑ - Τεχνικά χαρακτηριστικά

### 5 Στόχοι Πολιτικής Συνοχής

Κάθε Στόχος της Πολιτικής Συνοχής συνδέεται με ένα αντίστοιχο εικονίδιο και χρώμα. Οι Διαχειριστικές Αρχές καλούνται να τα χρησιμοποιούν στην επικοινωνία τους είτε σε αναρτήσεις στα social media, είτε σε άλλο υλικό επικοινωνίας, π.χ. αυτοκόλλητα, έντυπα κ.ο.κ

Ανταγωνιστική  
και έξυπνη Ευρώπη



Πράσινη και  
ανθεκτική Ευρώπη



Διασυνδεδεμένη  
Ευρώπη



Κοινωνική και  
συμπεριληπτική Ευρώπη



Μια Ευρώπη πιο κοντά  
στους πολίτες



## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία



## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

Η ένταξη της αρχής της μη διάκρισης λόγω αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης και του κριτηρίου της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία αποτυπώνεται στην παρ. 3 του άρθρου 9 «Οριζόντιες αρχές» και παρ. 1 του άρθρου 73 «Επιλογή Πράξεων από τη Διαχειριστική Αρχή» καθώς και στον οριζόντιο αναγκαίο πρόσφορο όρο «Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου» του Κανονισμού περί Κοινών Διατάξεων 2021/1060. Η υποχρέωση πρόσβασης στην πληροφόρηση και επικοινωνία επιβάλλεται από το Σύνταγμα της χώρας (άρθρο 5Α, παρ.1) και το εθνικό θεσμικό πλαίσιο, ιδίως από τα άρθρα 65 «Επικοινωνία ΑμεΑ με διοικητικές αρχές, γλώσσες και μορφές επικοινωνίας» και 66 «Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και κατάρτιση σε θέματα δικαιωμάτων ΑμεΑ» του ν.4488/2017. Προκύπτει, λοιπόν, η ανάγκη για εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην πληροφόρηση και επικοινωνία για τον ρόλο των Ταμείων και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχουν.

Επομένως, στα περιεχόμενα της στρατηγικής επικοινωνίας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό 2021/1060, περιλαμβάνεται η περιγραφή των μέσων που θα διατεθούν σε μορφές προσβάσιμες για τα άτομα με αναπηρία. Στο Κεφάλαιο αυτό δίνονται βασικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη της περιγραφής των μέσων και την υλοποίησή τους και βασίζεται σε πρόταση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) που υποβλήθηκε στην Εθνική Αρχή Συντονισμού.

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

**1. Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στα μέσα πληροφόρησης και επικοινωνίας για τον γενικό πληθυσμό**

**1.1 Εκδηλώσεις (εκπαιδευτικά σεμινάρια, εργαστήρια, συναντήσεις, ημερίδες, συνέδρια, εκθέσεις, κλπ.)**

Κατά τη διοργάνωση πάσης φύσεως εκδηλώσεων λαμβάνεται μέριμνα για τα παρακάτω:

**α) Δημοσιότητα για την εκδήλωση:** Εκτός από τις συνήθεις ενέργειες επικοινωνίας της εκάστοτε εκδήλωσης (στον Τύπο, στα ηλεκτρονικά μέσα, τηλεοπτικά, ραδιοφωνικά και λοιπά μέσα), προτείνεται η πρόσκληση να αποστέλλεται στα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία, σε εθνικό επίπεδο και αναλόγως σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο προς διανομή στα μέλη τους.

Για να ληφθεί μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκδήλωση αλλά και την παρακολούθησή της από άτομα με αναπηρία:

- i.** Στις αιτήσεις/φόρμες συμμετοχής περιλαμβάνεται πεδίο όπου ο συμμετέχων δηλώνει ότι είναι άτομο με αναπηρία και το είδος της αναπηρίας του -κινητική, αισθητηριακή (π.χ. όρασης, ακοής), κλπ. Στην περίπτωση προσφοράς γευμάτων στα πλαίσια της εκδήλωσης, περιλαμβάνεται και πεδίο δήλωσης ειδικών διατροφικών θεμάτων (π.χ. διαβήτης κλπ.)
- ii.** Εναλλακτικά, στην πρόσκληση/ανακοίνωση της εκδήλωσης αναφέρεται: Τηλέφωνο επικοινωνίας και ηλεκτρονική διεύθυνση για συμμετοχή ατόμου/ων με αναπηρία:

**β) Επιλογή χώρου:** Σε κάθε περίπτωση, επιλέγονται χώροι φιλοξενίας που παρέχουν:

- i.** Δυνατότητα πρόσβασης στην αίθουσα και τους λοιπούς χώρους των εκδηλώσεων ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο μέσω ραμπών, ανελκυστήρων ή αναβατορίων, θυρών ικανού πλάτους.
- ii.** Πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής.
- iii.** Σήμανση προσβάσιμων εξυπηρετήσεων.
- iv.** Πρόβλεψη θέσεων στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία πλησίον του χώρου των εκδηλώσεων.

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

- v.** Πρόβλεψη θέσεων στάσης αναπηρικών αμαξιδίων μέσα στην αίθουσα.
- vi.** Πρόβλεψη τραπεζοκαθισμάτων με δυνατότητα μετακίνησης, ώστε να μπορεί να δημιουργηθεί θέση για άτομο που είναι χρήστης αναπηρικού αμαξιδίου κλπ.
- vii.** Στην περίπτωση συμμετοχής ομιλητή-χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου, παρέχεται δυνατότητα πρόσβασης στο πάνελ με χρήση ράμπας.
- viii.** Σε περίπτωση διοργάνωσης εκθέσεων, τα εκθέματα πρέπει να τοποθετούνται σε τέτοια ύψη και θέσεις ώστε να είναι δυνατή αφενός η πρόσβαση σ' αυτά από χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων, αφετέρου η ανεμπόδιστη μετακίνηση ατόμων με κινητικές αναπηρίες ή συνοδευόμενων ατόμων δια μέσου των εκθεμάτων.

**γ) Παρεχόμενες υπηρεσίες κατά την εκδήλωση:** Ανάλογα με τους συμμετέχοντες και κατά περίπτωση, μπορούν να παρέχονται τα ακόλουθα:

- i.** Διερμηνεία στην ελληνική νοηματική γλώσσα και κράτηση θέσεων κωφών και βαρήκοων ατόμων, ώστε να διασφαλίζεται η ορατότητα προς τον/τη διερμηνέα νοηματικής. Αντίστοιχα, οι ομιλητές ενημερώνονται ώστε να ακολουθούν ρυθμούς παρουσίασης που να επιτρέπουν στον διερμηνέα να ασκήσει την εργασία του. Επίσης σκόπιμο είναι να δίνονται εκ των προτέρων στον διερμηνέα για την προετοιμασία του αντίγραφα των παρουσιάσεων / ομιλιών.
- ii.** Πρόβλεψη παροχής έντυπου ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κλπ.) Εναλλακτικά, το ενημερωτικό υλικό θα διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα.
- iii.** Προμήθεια μηχανήματος μεγέθυνσης του ήχου (loop) για τα βαρήκοα άτομα, (μπορεί να ζητηθεί από την εταιρία που κάνει τη μικροφωνική εγκατάσταση της εκδήλωσης).
- iv.** Πρόβλεψη ανεμπόδιστης συνοδείας τυφλών και ατόμων με αναπηρία εν γένει από σκύλους/οδηγούς/προσωπικούς βοηθούς ή πρόβλεψη ατόμων από το προσωπικό της διοργάνωσης, τα οποία θα υποστηρίζουν, σε περίπτωση που ζητηθεί, άτομα με αναπηρία (συνοδεία μέχρι τη θέση τους, κλήση μεταφορικού μέσου, υποστήριξη από/επιβίβασης κλπ.)

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

**v.** Στην περίπτωση παροχής γευμάτων να αναγράφεται από τον προμηθευτή σε καρτελάκι η περιγραφή του εδέσματος και η καταλληλότητά του για άτομα με ιδιαίτερες διατροφικές ανάγκες π.χ. διαβητικούς.

### 1.2 Τηλεοπτικά μηνύματα

Κατά τον σχεδιασμό και την παραγωγή τηλεοπτικών μηνυμάτων λαμβάνεται μέριμνα ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα και στους κωφούς ή βαρήκοους/τυφλούς ή εν γένει άτομα με οπτική αναπηρία, με χρήση υποτιτλισμού, ακουστικής περιγραφής, διερμηνείας στη νοηματική κ.α. (βλ. ν.4779/2021)

### 1.3 Ραδιοφωνικά μηνύματα

Κατά τη μετάδοση των ραδιοφωνικών μηνυμάτων, ενδείκνυται να επιλέγεται τουλάχιστον ένας ραδιοφωνικός σταθμός που διαθέτει σύστημα ραδιο-πληροφόρησης (Radio Data System - RDS), ώστε να μεταδώσει ένα κρίσιμο για την πρόσβαση στην πληροφόρηση τμήμα του ραδιοφωνικού μηνύματος π.χ. Προγράμματα απασχόλησης Τηλ. 19999 ή [www.....gr](http://www.....gr) ώστε να είναι προσβάσιμο στα κωφά και βαρήκοα άτομα (βλ. ν.4779/2021).

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

### 1.4 Ιστοσελίδες και εφαρμογές για φορητές συσκευές

Οι ιστοσελίδες και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές που απευθύνονται στο ευρύ κοινό πρέπει να συμμορφώνονται με το νέο εναρμονισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 v3.2.1 (2021-03), το οποίο καθορίζει, μεταξύ άλλων, τεχνικές απαιτήσεις για την προσβασιμότητα ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές και περιλαμβάνει αντιστοίχιση των σχετικών διατάξεων του προτύπου στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία εκ νέου με τον ν. 4727/2020 – Κεφάλαιο Η. Το εν λόγω πρότυπο, που αντικαθιστά το μέχρι τώρα εν ισχύ πρότυπο EN 301 549 v2.1.2 (2018-08)<sup>1</sup>, το οποίο εμπεριέχει μεταξύ άλλων ως απαίτηση τη συμμόρφωση με τις πιο πρόσφατες Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού (έκδοση 2.1<sup>2</sup>), σε επίπεδο συμμόρφωσης «ΑΑ» (WCAG 2.1 Level AA), θα τεθεί σε οριστική ισχύ από τις 12/02/2022, εφαρμόζοντας μεταβατική περίοδο 6 μηνών. Τα κράτη μέλη καλούνται να παύσουν να χρησιμοποιούν την έκδοση v2.1.2 μέχρι το τέλος του 2021.

### 1.5 Έντυπο υλικό (φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία, περιοδικές εκδόσεις, οδηγοί κλπ.)

Το έντυπο υλικό παράγεται και σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κλπ.) και διατίθεται στους συλλογικούς φορείς των ατόμων με αναπηρία ή κατόπιν αιτήματος απευθείας στα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Εναλλακτικά, το έντυπο υλικό διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα και η ανάρτηση γνωστοποιείται στους συλλογικούς φορείς.

<sup>1</sup> Βλ. τροποποιητική απόφαση στο <https://europa.eu/!DDt6gd>

<sup>2</sup> <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

### 2. Επιπλέον πηγές για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα μέσα Πληροφόρησης και Επικοινωνίας

Στην περίπτωση της δημοσιοποίησης στοχευμένων δράσεων για τα άτομα με αναπηρία, τα αρμόδια στελέχη των Διαχειριστικών Αρχών που εμπλέκονται στην εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας μπορούν να συμβουλευούνται τον «Δημοσιογραφικό Οδηγό “Αναπηρία και ΜΜΕ”» που εκπονήθηκε από την Ε.Σ.Α.μεΑ.<sup>3</sup> για την αποφυγή της αναπαραγωγής -μέσω του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου- στερεοτυπικών αντιλήψεων γύρω από την αναπηρία και τα άτομα με αναπηρία.

Για εξειδικευμένη ενημέρωση για θέματα προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία στα μέσα πληροφόρησης και επικοινωνίας για δράσεις με στόχο τα άτομα με αναπηρία, μπορείτε να συμβουλευτείτε τις εξής πηγές:

#### ➤ Οδηγίες για τον σχεδιασμό έντυπου υλικού

- European Blind Union “Making information accessible for all”  
(βλ. <http://www.euroblind.org/publications-and-resources/making-information-accessible-all>)
- Disability Rights Commission “How to use easy Words and Pictures – Easy Read Guide”  
(βλ. [http://www.easy-read.or.kr/img/make/make\\_sub01\\_file04.pdf](http://www.easy-read.or.kr/img/make/make_sub01_file04.pdf))

---

<sup>3</sup> Ο Οδηγός εκπονήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του Υπο-έργου 4 της Πράξης «*Προωθώντας την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους που διαβιούν στην Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας*», η οποία εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «*Δυτική Ελλάδα 2014-2020*» με τη συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ.

Βλ. <https://www.esamea.gr/publications/books-studies/5363-dimosiografikos-odigos-anapiria-kai-mme>

## 8. Προσβάσιμη επικοινωνία για άτομα με αναπηρία

- **Οδηγίες για τον σχεδιασμό τηλεοπτικών μηνυμάτων**
  - Making television accessible - G3ict-ITU - November 2011  
(βλ. <https://g3ict.org/publication/making-television-accessible>)
- **Οδηγίες για τον σχεδιασμό ηχητικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων που προορίζονται για τον Ιστό**
  - <https://www.w3.org/WAI/media/av/>
- **Πληροφορίες, στρατηγικές, πρότυπα και υποστηρικτικά μέσα για τον σχεδιασμό περιεχομένου του Ιστού**
  - <https://www.w3.org/WAI/fundamentals/>
  - <https://www.w3.org/WAI/planning/>
  - <https://www.w3.org/WAI/design-develop/>
  - <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/>
  - <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>
- **Εξειδικευμένες συστάσεις για τον σχεδιασμό περιεχομένου Ιστού που προορίζεται (και) για πρόσβαση από φορητές συσκευές και για τον σχεδιασμό εφαρμογών φορητών συσκευών (mobile apps)**
  - Βέλτιστες Πρακτικές του Κινητού Παγκοσμίου Ιστού έκδοση 1.0  
(Mobile Web Best Practices 1.0, βλ. <http://www.w3.org/TR/mobile-bp/>)
  - Βέλτιστες Πρακτικές Εφαρμογών Κινητού Παγκόσμιου Ιστού  
(Mobile Web Application Best Practices, βλ. <http://www.w3.org/TR/mwabp/>)

Στην περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, οι υπεύθυνοι δημοσιότητας των προγραμμάτων μπορούν να επικοινωνούν με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ  
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΕΣΠΑ

**espa.gr**



Με τη συγχρηματοδότηση  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

